

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr.; za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 3 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Jugoslovanski klub.

Skoro na vseh političnih shodih, ki so se vršili na Malem Štajarju lani ali letos, izrekli so volilci jednoglasno, naj se slovenski državni poslanci na Dunaju zopet zedinijo v jeden klub. Danes moremo z veselim srcem javiti svojim cenjenim čitateljem vest, da se v novem državnem zboru prihodnje leto zedinijo ne samo vsi slovenski, ampak tudi hrvaški državni poslanci v jeden klub, ki se bode imenoval jugoslovanski klub, v katerem bode sedelo gotovo kacic trideset poslancev, na katere se bode vlada morala ozirati.

Pismo, v katerem se to slovenskemu in hrvaškemu svetu naznanja, ter se vsepovsod radostno pozdravlja, se glasi: Danes so se na poziv gosp. dr. Laginja zbrali na skupno posvetovanje naslednji slovenski in hrvaški državni poslanci: gg. Biankini, Borčič, Dapar, dr. Ferjančič, dr. Gregorčič, dr. L. Gregorec, Koblar, Kušar, dr. Laginja, Nabergoj, Perić, Pfeifer, Povše, Fr. Robič, Spinčič, dr. Šusteršič in Višnikar.

Uvažujoč željo, katera se je od več strani javno izrekla, da bi se namreč v novem državnem zboru vsi slovenski in hrvaški poslanci za uspešno delovanje združili v jedinstven parlamentarni klub, izjavili so že na tej prvi razpravi zastopniki vseh strank soglasno, da je v kljub vsem načelnim razlikam ne samo mogoče, nego gledé na dobljene izkušnje in na korist národa uprav potrebno, da vsi hrvaški in slovenski poslanci v prihodnjem državnem zboru osnujejo med sabo parlamentarno skupino v svrhu odločnega solidarnega postopanja v národnostnih in gospodarskih vprašanjih.

Izrekli so nadalje, da oživotvorjenje te namere prepuščajo vodstvom raznih političnih strank v pojedinih pokrajinah — ter so zastopniki vseh strank izjavili, da so njih vodstva pripravljena stopiti v za to potrebne dogovore. — Po nujnih opravilih zunaj Dunaja zadržani poslanci gg. dr. Bulat, grof Coronini, dr. Klaić, vitez Šupuk in M. Vošnjak so izjavili posredno svoje soglasje.

Na Dunaju, dné 26. novembra 1896.

Dr. Laginja. Dr. Ferjančič. Dr. Šusteršič.
Perić. Borčič.

Ali je krščanski socijalizem kaj novega?

Tako nekateri mislijo; nikakor pa ni res. Kristus sam je bil prvi krščanski socijalist, ker nam je dal zapoved: »Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe!« Saj je ravno ta zapoved jedro krščanskega socijalizma. Poleg te zapovedi ima katoliška vera še več drugih, ki modro urejujejo družbinsko, t. j. socijalno življenje človeškega rodu.

Tako zapoveduje posvečevanje nedelj in praznikov (nedeljski počitek), pokorščino do starišev, mojstrov, gospodarjev, duhovske in posvetne gosposke, svetost tujega premoženja in dobrega imena, usmiljenje do ubogih, udóv in sirot; odpuščanje razžaljenja in pridržanje maščevanja božji pravičnosti; dušna in telesna dobra dela do bližnjega; nadalje ponižnost, zmernost, pravicoljubje, čistost, marljivost, krotkost itd. To so same take zapovedi, ki globoko segajo v socijalno, to je, v medsebojno življenje in občevanje človeške družbe.

Kdor ni slep, mora spoznati, da naša vera ni samo za dosego zveličanja in za nebesa, ampak da modro urejuje tudi naše posvetno družbinsko življenje; kajti gotovo bi ljudje srečno živeli na svetu, ako bi bili vsi pošteno, dobri in usmiljeni, pravični, marljivi, trezni, zdržni, ponižni, postrežljivi in krotki, potrpežljivi, starišem, gospodarjem in gosposkam pokorni, zmerni in modri pri uživanju hrane, pijače in počitka, ker vsled tega bi bili tudi zdravi, in zavoljo svoje mirne vesti tudi veseli.

Naša vera je torej v resnici socijalna, in vsak pravi katoličan je tudi krščanski socijalisti; kajti le tak ima pravo in živo vero, ki jo tudi z dejanji dokazuje in izvršuje. Da se nekaterim kristijanom našega časa dozdeva krščansko socijalno gibanje kakor neka novotarija, to pride od tod, ker so se ljudje odvadili, po naukih naše vere misliti, čutiti in živeti, nasprotno pa se navadili, svoje življenje in mišljenje ravnati po naukih brezverskih liberalcev.

Mnogo jih je, ki niso več kristjani po srcu, ampak le še po zunajnosti. Zadosti se jim zdi, ako svojo »vernost« pokažejo s tem, da gredó ob nedeljah v cerkev, da se ob zapovedanih dnevih postijo, da se pred križem odkrijejo, da svoje otroke krstiti in birmati, svoje mrličé cerkveno pokopati pustijo itd.; toda o ljubezni do bližnjega nočejo nič slišati, trdi in osorni proti svojim podložnim; več jim je za posvetno premoženje, ko za Boga in spolnjevanje njegovih zapovedij; veliko si domišljujejo in visoko po koncu nosijo svoje glave; nečistost od ošabnosti ni daleč proč, in lakomnost je sestra trdosrčnosti in nevoščljivosti; nezmernost in lenoba pa sta vredni hčeri nečistosti.

Tako se kopiči cela vrsta največjih grehov v srcu človeka, ki je kristjan le po zunajnosti, med tem ko je njegovo srce mrtvo za ljubezen do Boga in do bližnjega. Bolj ko se je število takih mlačnih in navideznih kristjanov množilo, tembolj je ginila prava vernost in krščanska ljubezen, ves krščanski svet pa je prerastla ljujlika brezverskega liberalizma. Ljudje so na videz še kristjani ostali, v srcu pa so bili od vere že davno odpadli in ravnali so se le še po liberalnih naukih.

Bogatini so začeli izkoriščati svojo moč, delavce stiskati s slabimi plačami, ljudstvo od kraja goljufati s

slabim blagom, odirati z visokimi obrestmi. Raztrgale so se stare stanovske zveze, da je bil vsak le na svojo moč navezan; potem se je razglasil »boj za obstanek«, boj vseh zoper vse liki divje zverine v hosti. To je bila novodobna, liberalna modrost. Na tisoče poštenih oseb in družin je v tem boju konec vzelo, podrla so se starodavne, premožne hiše (mislimo namreč »družine«), potomci starih rodov, ki so skozi stoletja v pošteno pridobljeni obilnosti živele, prišli so na beraško palico.

Nasprotno pa so na enkrat postali bogataši in milijonarji čisto nepoznani krivonosi Abrahamovega rodu, ki so se v naše kraje bosu in strgani priklatali iz Poljske in Ogerske. Njihovih očetov, dedov in pradedov nihče ni poznal, ker med vsem časom, kar se je Evropa pokristjanila, niso nič znamenitega izvršili, pač pa žganje točili po ogerskih in poljskih vaséh in kmete vsako leto za polovico pridelkov opeharili.

Ko so naposled že najbolj trapaste oči spoznale, kam je liberalizem Evropo pripeljal, kristijane namreč na rob gospodarskega propada, privandrane Jude pa v »čarobno jamo« polno zlata in srebra, do katere jame jim je duri odprl čarobni ključ »proste kupčije in proste obrtnije« — še-le tedaj so preslepljeni Evropejci obrnili koló svojih možganov, da se je začelo narobe sukati, in bolj ko so dōbo svoje duševne pijanosti premišljevali, bolj jasno se jim je začelo svitati, da so sprevideli, kako jih je liberalizem sto dolgih lét za nos vodil ter jih za dušne in telesne blagre opeharil.

Zlati čas judovskih liberalcev je zdaj minol, pametni ljudje njihovim listom, govornikom in poslancem nič ne verujejo. Nastopila pa je dōba krščanskih socialistov. Ljudje namreč vedno bolj spoznāvajo, kar smo iz začetka rekli, da je krščanska vera potrebna, če hočejo ljudje srečno med seboj živeti, da se morajo postaviti delati v duhu krščanske pravičnosti in ljubezni, da se mora mladina izrežati po krščanskih resnicah, da bo iz nje kedaj kaj prida, kajti potrebno je, da se človek že od mladega nauči, svoje strasti brzdati, predpostavljene spoštovati in ubogati, svoje dolžnosti natančno spolnjevati, v vseh rečeh*pošten, do revnih pa usmiljen biti, zdržno, trezno in varčno živeti ter se tako za stare dni preskrbeti, ne pa drugim nadleže delati.

Tako krščansko izrejen in privajen človek bo vsem prijeten, povsodi z veseljem sprejet in se bo lahko preživil na svetu. Kar torej krščanski socialisti zahtevajo, ni nič novega, ampak je le to, naj ne bomo kristijani samo po imenu, ampak dejansko in v resnici, to je, vse naše družbinsko življenje naj se uravná po naukih, katere nam je iz nebes prinesel naš božji Izveličar.

Cerkvene zadeve.

† Vincencij Plaskan, župnik šentjurski.

Komaj so zvenele cvetlice, iz katerih smo bili srečni Šentjurchani spletli vence ob prihodu našega novega župnika, č. gospoda Vincencija Plaskana, in že smo spletali novih šopkov, da jih posadimo na njih prerano gomilo. Na god sv. Uršule letos so bili k nam prišli kot naš g. župnik, na god sv. Katarine pa smo jih že spremljali k zadnjemu počitku.

Kako kratko je bilo veselje, katero smo ž njimi delili! Pljučni prisad, na katerega niso g. župnik porajtali, napravil je njihovemu čvrstemu življenju že v 54. letu prerani konec. Zadnjo nedeljo sicer niso pridigovali, ker so bili čast. gvardjan o. Gregor zavoljo 3. reda sv. Frančiška prišli iz Celja k nam, a sv. mašo so še služili, da, v nedeljo popoldne so še rajni gospod svate poročevali. Da ne bi bili naš g. Valentin skrivaj poslali po

zdravnika g. dr. Ipavica, nam bi bili naš ljubi g. župnik bržčas umrli brez sv. zakramentov.

Ko jim je g. zdravnik razodel smrtno nevarnost, so se takoj vlegli na posteljo, s katere smo jih že čez 23 ur prenesli na mrtvaški oder. Pater Gregorij so jih še o pravem času prevideli s sv. zakramenti za umirajoče. Bog jim naj to povrne stoterno! Do ponedeljka jutra so ostali rajni gospod še pri zavesti, potem so pa začeli umirati in na večer ob 4. uri so zaspali za ta svet.

Nihče skoraj ni mogel verjeti tužne novice, katero je zvonov glas širil po fari, a brzojav nesel na vse kraje. Vendar je bila to resnica, ki se ni dala utajiti. Urno smo delali potrebnih priprav, da se naš gospod župnik, katerih smo vsi spoštovali in ljubili iz dna srca, tudi dostojno pokopljejo. V sredo, na god sv. Katarine, so od vseh strani dolge vrste pogrebnikov vrele v Šentjur. Došlo je 33 tujih čč. gg. mašnikov iz raznih dekanij naše škofije. Iz Maribora so prišli preč. g. kanonik dr. Križanič, sošolec našega raj. g. župnika, da so vodili sprevod; iz Šmarij naš vlč. g. dekan Jug, ki so nam spregovorili prisrčnih besed, rajnemu g. župniku v slovo, nam pa v tolažbo in poduk. Obilne solze, katere so poslušalcem tekle po licih, naj jim bodo skromno plačilo za njihov nagovor! Bog naj jim pa tudi poplača, da so peli slovesno mrtvaško sv. mašo. Pri tej sta jim stregla dva častita sošolca rajnega g. župnika, J. Lenart in Blaž Cilenšek, četrti sošolec, vč. g. nadžupnik J. Voh so pa rajnemu zapeli zadnji »Requiescat in pace«, predno smo jih odnesli iz osirotele cerkve na domače grobišče.

Petintrideset duhovnikov je stalo okoli mrtvaškega odra, na katerem je ležalo več lepih vencev. Najlepsi med njimi je bil dar »šentjurskih tržanov«. Ti so bili razun navzočega občinskega odbora, v obilnem številu oblekli oblačilo požarne straže, ter so hvale vredno skrbeli za lep red v cerkvi in pri sprevodu. Ni se prigodila najmanjša nezgoda vkljub toliki gneči. Tudi šolarji naših šol z učiteljstvom niso zaostali za nami odraslimi.

Vse se je vršilo po najlepšem redu. Ura je bila že davno poldne odbila, ko smo tik rajnega g. župnika Vošnjaka spustili v krilo mrzle zemlje truplo našega novega g. župnika Plaskana. Kako jih je vendar škoda! Koliko so storili dobrega, kjer koli so bili! Koliko so žrtvovali za Zibiko, za olepšanje njenih cerkvā, koliko za drugā potrebna popravila! Koliko dobrega bi bili tudi gotovo pri nas storili! Toda šli so po plačilo, ki čaka dobre predstojnike. Naj nam bi kmalu izprosili sebi in svojemu g. predniku vrednega naslednika v Šentjuriu!

—0—

Gospodarske stvari.

Železniška zveza med Mariborom in Pragarskim.

(Dopis iz Fram.)

Železnica je za sedanji mehkužni svet velikanska polajšava; vse se rado vozi v topli hišici; dasiravno pa tudi ona obilne napake seboj donaša. Velikanski napredek imajo le samo tisti kraji in mesta, skozi katera železni konj hrže; drugi pa zaostajajo in propadajo, čimbolj so od železniške zveze odtrgani. Zato se zdaj že tudi taki kraji za železnico potegujejo, ki so se je nekdanj z vso silo branili.

Mi imamo srečo trikratne vožnje v Maribor in zopet nazaj vsaki dan; vendar pa zmiraj glasneje nastaja želja še po večkratni zvezi, kar bi se tudi dalo sprostiti in od direkcije lahko dovolilo. Ako hočeš v Maribor za svojim poslom, moraš vzgodaj vstati, da boš pred 5. uro

že na postaji; po opravljenem delu moraš po mestu postopati noter do $\frac{1}{2}$ 3. ure ali celo do večera. Kadar dela doma ni, bi še že veljalo; pa kaj druga je, ako imaš krmo pokošeno, ali celo bolnika doma, ali pa druge nujnosti. Če imaš pri sodnji posla in imaš poziv za 8. uro, tedaj ti je še le sitno čakati, dasiravno so gospodi tako prijazni, da nam prilično uro določijo, če jim je le mogoče. Ni dolgo, kar sem imel v uradu samo dobiti podpis pobotnice za 75 kr. in samo za to sem moral celi predpoldan in večerko porabiti. In enakih slučajev je na cente!

Zato se vedno bolj čuti potrebnost po še večkratni zvezi, ki bi se celo lahko dala zvršiti. Okoli 10. ure vozi vlak tovornik iz Pragarskega; lahko bi se mu pripel vagon 3. razreda že na Pragarskem, ki bi pobasal popotnike v Račah in Hočah. Okoli $\frac{1}{2}$ 12. ure pa iz Maribora vozi tovornik, ki bi nas lahko po opravljenem poslu zopet domov zapeljal, zopet do Pragarskega. Ta zveza bi tudi v poletni dobi ugajala veseljakom, ki se iz Maribora po ti črti radi vozijo.

Naj bi tedaj g. župan v Framu ali v Račah ali skupno napisala dotično prošnjo, jo podkrepila s podpisi bližnjih farnih in občinskih predstojnikov, ter jo poslala sl. okraj. zastopu za nadaljnjo predlogo.

Dajte nam priročen denar!

Stajničarji so se pritožili zoper denar. (»Südst. Post« od dne 28. nov. p. 3.) Na prvi vid onega dopisa nas je misel napadla: Mi Slovenci pa bi bili zadovoljni, ako bi le denarja imeli. Pa prebravši dopisek o nevolji novega denarja, smo priznali resnico te nevolje tako, da enako tudi mi mrmramo zoper novo veljavo, ter željno prosimo in težko pričakujemo denarne spremembe, ki bi morala nekaj bolj srebrna in papirnata biti.

Ravno posedujem različnega denarja blizu za 25 fl. in mošnjček je tako nadut, da, če bi kdo videl, bi misliti moral: Ta je kje dve zemlji ukradel in v žep vtaknil! Človek bi moral posebnega oprodo imeti, ki bi mu torbico nosil za petami. Kako lahkoten je bil prejšnji papirnati goldinarček, ki si ga brž v listnico skril, pa tudi za uha ven potegnil brez ropota, kadar je bilo treba. To bi pač smeli tirjati, ker obilno cap pošiljamo v papirnice. — Naše vrle gospode poslance prijazno opozorujemo na to opravičeno željo in splošno tirjatev za papirnati denar, tembolj ker c. kr. poštni uradi črez 3 gold. drobiža ne vsprejemejo. G.

Sejmovi. Dne 7. decembra na Dobrni, v Lučah, Cmureku, Sevnici ob Savi, v Vuzenici in Mariboru (tudi za konje.) Dne 9. dec. v Št. Ilju v Slov. gor., v Bučah in Dobovi. Dne 10. dec. na Bregu pri Ptujju (za svinje.)

Dopisi.

Iz Ormoža. (Novo slov. gasilno društvo.) Z veseljem se je napolnilo vsako rodoljubno srce, ko se je raznesla vest, da snujejo naši vrlji okoličani gasilno društvo s slovenskim poveljem. Kdo ne uvidi, kolikega pomena so gasilna društva za probujo narodne zavesti! Zasluga možev, koji so se trudili v tej stvari, ni torej majhna, posebno če pomislimo, da so nam celó politične oblasti delale težave. Pravila smo posneli po istih cvenskih gasilnih društev, koja je torej namestnija za pravilne spoznala. No, nam so ta pravila dvakrat vrnila ter osnovanje društva prepovedali. V tretje komaj je izrekla namestnija, da osnovanja društva ne prepove. — Med temi boji na zunaj deloval je osnovalni

odbor pod vodstvom g. dr. J. Omulca, poverjeniki iz občin Hardek, Pušenci, Litmerk in Hum so mu pa pri tem uspešno pomagali. Nabirali so se udi, kupila brizgalnica za 1300 gld., postavila utica za brizgalnico in društveno orodje tako, da je v trenutku, ko so prišla potrjena pravila, društvo imelo svoj dom. Ideja, koja se je vzbudila v srcu nekaterih rodoljubov, našla je brzo pot v srca naših zavednih okoličanov, pravo odkritosrčno veselje je zavladalo povsod. O tem smo se lahko najbolj prepričali dné 22. novembra, ko se je vršilo osnovanje »prostovoljne požarne brambe za ormoško okolico s sedežem v Hardeku«. Privrelo je od vseh stranij zavednega ljudstva, da so bili prostori v gostilni g. Kalchbrennerja prenapolnjeni. Predsednik osnovalnega odbora, g. dr. J. Omulec, je otvoril shod, pozdravil navzoče, da zakličejo presvetlemu cesarju trikratni »živio«, čemur so se vsi navdušeno odzvali; godba je zaigrala cesarsko himno, katero so vsi stojé poslušali. Zatem je razlagal g. predsednik idejo gasilnih društev, njih človekoljubni, narodni in socijalni pomen. Po prečitanju in tolmačenju pravil se je začela volitev odbora in sicer so bili izvoljeni sledeči gg.: Martin Stanič, načelnikom; Andraž Žinko, njegovim namestnikom; Franc Hanželič, blagajnikom in Anton Porekar, tajnikom. Posamezni oddelki so pa volili za svoje vodje sledeče gg. in sicer: brizgalničarji Franca Staniča (namestnik Alojzij Mikl); plezalci Andraža Vrhovščaka (namestnik Matjaž Rajh); varuha Martina Školibra (namestnik Ivan Trstenjak); nadzornikom orodja bil je izvoljen g. Lovro Kirič. Vse volitve so se vršile jednoglasno. Po izvolitvi predá g. dr. J. Omulec predsedništvo novemu g. načelniku, kateri se osnovalnemu odboru in njegovemu predsedniku iskreno zahvali na trudu ter prosi tudi v naprej blagohotne podpore. Društvu je pristopilo takoj 40 udov, kateri so storili obljubo v roke načelnika; ta trenutek je bil po izreku vseh veličasten in pretresljiv. — Kakor slišimo, oglašajo se dan za dnevom novi društveniki, da bo društvo jedno najmočnejših. K društvu je pristopila tudi litmerska godba, katera nam je že pri osnovanju svirala in nas zabavala pozno v noč. — Pohvalno moramo tudi omeniti, da so se udeležili ormoški Slovenci te redke slavnosti polnoštevilno. Tako smo zapazili č. gg. župnika in kaplana, gg. dr. Geršaka in dr. Geigerja ter lepo število narodnih dam, katerim je g. dr. Omulec napil zdravico. — Pri porodu novega društva so pristostvovali od gasilnih društev le vrlji trgoviški gasilci, kateri so pod vodstvom načelnika, g. Novaka, krepko primarširali v Ormož. Zabavni del je bil velezanimiv. Poleg g. dr. Omulca so si stekli za osnovanje novega društva mnogo zaslug tudi gg. dr. Geršak, F. Hanželič, Anton Porekar, nadučitelj na Humu, in Alojzij Mikl, ki pri svojih mnogobrojnih prijateljih pridno nabira za blagajco novega društva, ne omenjaje drugih vrljih narodnjakov, koji so širili misel narodnega gasilnega društva med ljudstvom. — Novemu društvu pa kličemo: Pomozi Bog! —

Iz brežiškega okraja. (Žalostni časi.) Dragi mi bralec! Vem, da si večkrat že čital v »Slov. Gosp.«, kako je bila opustošila že pred več leti naše lepe vinske gorice neusmiljena morilka, trtna uš, katera ni prizanesla nobenemu vinogradu v našem okraju. Nekateri kmetovalci so začeli zasajati svoje opustošene vinograde na ameriški podlagi, katero početje se je, hvala Bogu, prav izvrstno obneslo. Nižji sloji, videvši ta napredek, poprijeli so se sicer z velikimi naporji te za ta kraj najplodonosnejše stroke. Bodi mi dovoljeno omeniti, kakšen je bil ta začetek. Večinoma so ti ubogi trpini morali pričeti z golimi rokami, niso se ustrašili težkega dela, niti zime, ne neugodnega vremena, da so prekopali svoje opustošene vinograde. Toda kaj bi bil

ta ves napor, ako ne bi bila visoka vlada in slavna štajarska hranilnica priskočila z brezobrestnimi posojili na pomoč? Visoka vlada je pokazala zares svojo materino skrb za uboge podložne in štajarska hranilnica pa bratovsko ljubezen. S to požrtvovalnostjo se je doseгла še-le splošna obnova po trtni uši opustošenih vinogradov in up na boljše čase za kmetovalca. Pa močno smo se varali, zadeli smo ob nepremagljivo oviro, pokazala se je v tej zadevi tajna konkurenca, katera preti zadnji košček kruha iztrgati tukajšnjemu kmetu. Kako to? Prejšnja leta, ko je še rodila stara vinska trta, izvažalo se je vino iz naših krajev v Ljubljano, Kamnik, Istro in vse mogoče kraje, če tudi je vsled kacega neugodnega leta slabo bilo. A sedaj se vozi ravno narobe, to je iz Ljubljane, Istre in Bog vé od kod, semkaj v naše vinske kraje in nosijo dotični sodi imena raznih tovarn in vinskih trgovcev, dasiravno imajo tukajšnji vinorejci naturalnega vina od novih nasadov na razpolago, pa se le malo prodá, ker kupcem, oziroma krčmarjem ponarejeno vino bolj ugaja. Morebiti, da ga po nizki ceni dobijo in up. To je tudi udarec za našega vinorejca, ker s posojili od visoke vlade in slavne hranilnice nakupil si je nove dolgove, vsled česar z obupom gleda v bodočnost, ako pojde še dolgo tako naprej, da bi ponarejena vina imela prednost. Že danes premišljuje, od kod vzeti, da povrne izposojeni znesek, katerega si je izposodil ravno za povzdigo vinoreje, potem plačeval tako veliko dačo, katera raste od leta do leta. Ali niso to zares žalostni časi, ako ne bode mogel naš vinorejec svojega naravnega in zdravega vina prodati? Vsega tega so krivi tisti, ki vino ponarejajo in za naravno prodajajo. Ponarejeno vino sploh spodkopava prebivalstvu zdravje, vinorejcem pa prej ko slej pripravlja beraško palico. Prašamo gospode državne poslance in višjo oblast, kako dolgo se bode še gledalo skoz prste takemu početu? Ali ni že skrajni čas, da visoka vlada prepreči skoraj bi rekel take pogubljive čine? Ako bode visoka vlada v tej zadevi potrebno ukrenila, kar je upati, potem bode rešen naš vinorejec gotove pogube.

Z Zdol pri Kozjem. (Občinske razmere.) Naj nekoliko načrtam pred občinskimi volitvami županove in sploh občinske razmere. Pred tremi leti smo z veseljem srem stopili na volišče ter volili za župana g. J. Preskerja. Nadejali smo se, da bode po očetovsko skrbel za občino in občane. A žalibog motili smo se. Že tisto leto, ko smó ga na županov stolček posadili, je hudo celo občino toča obiskala. Deželna vlada je nekoliko podpore dala po toči poškodovanim posestnikom in sicer koruze. Župan, moder mož, jo je znal prav izpeljati. Vložil je sicer prošnjo za po toči poškodovane občane, pa kako? Izbral je take, ki niso bili posebno podpore potrebni. Najbolj ubogih in potrebnih pa ni videl. Neka žena je celó rekla možu, ko je koruze domu pripeljal, ko bi bil dobil denarjev, koruze še imam dovolj. Ali je to pravo županovo gospodarstvo? Nikakor ne! Pa tudi letos je po naši občini toča hudo oklestila. Deželna vlada je dovolila dati nekoliko denarne podpore po toči poškodovanim posestnikom. Ali naš župan je tudi zdaj znal obrniti. Vložil je sicer prošnjo, pa le za en par svojih prijateljev; a drugih ubogih, ki so v resnici še bolj podpore potrebni, pa ni videl, čeravno je hodil točno škodo po občini pregledovat in cenit in jo je cenil za več tisoč goldinarjev. Ali je to prava skrb županova za občane? Ne. Še nekaj! Neki mladenič se ni letos pred vojaškim naborom oglasil županu; a naš župan, potrebujoč časti, je dal siromačka na c. kr. okr. glavarstvo, ki mu je tudi 24 ur zapora naložilo. Vsako nedeljo ga je župan gotovo videl in govoril ž njim, in zdaj ga je v kazen spravil. Kdo je bil

tega kriv? Župan. — Občinska volitev bode prihodnjo nedeljo, dné 6. decembra pri županu g. Preskerju, ob 1. uri popoldne. Volilci, pridite v obilnem številu na volišče, ter si volite prav značajnega moža za župana, moža, kateri bode po očetovsko skrbel za svojo občino. Volilci, volite takega moža! Kako bodo volitve iztekle, bodem že naznanil.

Izpred Maribora. (Ubožišče.) Za dan 21. novembra t. l. je tudi slav. c. kr. okr. glavarstvo v Mariboru sklicalo zbor zaradi ubožišča ter povabilo vse dotične osebe. Med drugimi osebami smo videli štiri ukaželjne gospode župnike, kar nas seveda ni iznenadilo. Nerazumljivo vendar je to, da smo v tem izvoljenem društvu videli tudi znanega apostola po sili Nemcev — iz Slivnice, brez povabila. Vse barve je »špilal«, zeleni kušarji so mu po licu lazili, ko je g. okr. glavarja slišal prav lepo slovensko govoriti. Le kar čudili smo se mu, da ni takoj vzel svojega jezervoglatega klobuka ter šel naravnost v šotor »premle Mariboržanke«, g. c. kr. glavarja tožit zaradi slovenskega nagovora. Gotovo ga bo ta prizor potisnil na pravo misel, ako še kaj pameti ima, da Slovencev več preganjal ne bo in duhovnikov ne sovražil, ki se borijo za mili slovenski jezik, katerega tudi g. c. kr. okr. glavar tako visoko ceni.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Poslanci državnega zbora so vsprejeli postavo o povišanju uradniških plač po želji vlade. Postava stopi v veljavo, ko bode dognana pogodba z Ogersko in še višji davek na žganje in pivo. No, to je še daleč! Poprej se še naj odpravi desetek na kmetih, sicer kmečki davkoplačevalci nikakor ne bodo zadovoljni s to postavo. — Liberalci mestnega zastopa dunajskega so izjavili, da se od slučaja do slučaja ne udeležijo občinskih sej.

Češko. Primanjkljaj v deželnem proračunu za prihodnje leto znaša pet milijonov, ker je država skoro vse davke nase potegnila. — Deželni odbor je že izdelal zakonski načrt o direktnih volitvah na kmetih. — Celó Nemci trdijo, da se nemška večina v budejevškem mestnem zastopu vzdržuje edino le z denarjem.

Štajarsko. V Gradcu so pri dopolnilnih občinskih volitvah sijajno zmagali v tretjem razredu krščanski socijalisti. Dobili so vseh pet mandatov. Tudi mnogi Gradčani se že kažejo kristijane. V drugem razredu pa so s težavo zmagali liberalci. — »Krščanska kmečka zveza« se ustanovi za Srednji Štajar. To je naperjeno proti liberalcem in bržčas tudi proti vrlim konservativcem.

Koroško. V Borovljah je strokovna šola za puškarsko obrt. To šolo je lani obiskovalo 24 Slovencev in 7 Nemcev in vendar je na tej šoli popolnoma vse »tajč«. — Poslanec Prade, znan prusaški kričač, pride v kratkem v Celovec, da bode nemške Celovčane podžgal za bismarkovanje.

Kranjsko. V osrednjo komisijo za pregledovanje zemljiškodavnega katastra je voljen Nmec baron Berg. Volili so ga štirje slovenski in dva nemška liberalca. — Ljubljanski obrtniki so ustanovili »obrtno zvezo«, ki razširi svoje delovanje po vsej deželi. — V Trziču so si izvolili nemškega župana in sicer Karola Mally-ja.

Primorsko. Razmere pri tržaškem poštnem ravnateljstvu morajo biti neznosne, ker je že tretji slovenski uradnik pobegnil iz Trsta. — V nedeljo je imela »Edinost« v Šklednju pri Trstu shod. Vedno glasneje zahtevajo okoličani lastno okrajno glavarstvo.

Ogersko. Vsled prestolnega govora se bode državni zbor moral pečati z važnimi stvarmi. Izdelati bode moral nov civilnopravni red, novi državljanski zakonik, postavbo o avtonomiji katoličanov in preosnovno državne uprave. — Fr. Košut, katerega je pri volitvah vlada podpirala, je njej napovedal najhujše nasprotovanje. — Ljudska stranka bode vse goljufije in krivice pri zadnjih volitvah javila sodiščem.

Vnanje države.

Rim. Sv. oče so imenovali mojstra apostolske palače Pierottija in kanonika Priscota v Neapolju za kardinala. — Danes teden je bil pri sv. očetu srbski kralj Aleksander. S Srbijo se bojša sklene konkordat ter ondi ustanovi posebna katoliška škofija.

Italijansko. V ponedeljek se je zopet odprla poslanska zbornica. Minister Rudini je zahteval za kraljeviča letne plače milijon lir, kar pa bode kralj Umberto državni blagajnici iz svojega premoženja povrnil. To je vsem poslancem dopadlo.

Francosko. Naša presvetla cesarica se je odpeljala na južno Francosko. — Mnogi poslanci sovražijo žide, Nemce in posebno katoličane. Vsled tega so hoteli, naj se odpravi konkordat; toda večina še letos ni bila zato.

Nemško. V desetih letih so se stroški za vojne namene, za obresti dolga in za pokojnino povečali od 450 na 750 milijonov. Ni čudo, saj je samo generalov vpokojenih petsto in dva. — V Hamburgu je okoli 13.000 delavcev delo ustavilo ali štrajkati začelo.

Rusko. Po vseh večjih mestih se pobira za stradojoče Indijce. S tem se hočejo Rusi Indiji, ki je pod angleško vlado, prikupiti. In ako se bode kedaj v Aziji vnela med Rusijo in Anglijo vojska, Bog ve, če takrat ne bodo Indijci z Rusom potegnili.

Bolgarsko. V nedeljo so se vršile po vsej deželi volitve za sobranje ali državni zbor. Vladni kandidatje so skoro povsod zmagali, kolovodje vladi nasprotnih strank pa nikjer. Do izgredov je ob tej priliki prišlo samo v Sredcu in Caribrodu, kjer je bilo več oseb ubitih.

Srbsko. Državni proračun za prih. leto kaže nekaj prebitka. Dotično poročilo slika srbsko gospodarstvo v najlepših barvah. Ko bi le tako bilo! — Stari Milan je one hudo karal, ki so bili zoper ogersko razstavo. Naj bi se bil prej oglasil!

Turško. Monsignor Azmanijan je postal armenski patrijarh, in je sultan njegovo izvolitev že potrdil. — Albanci vedno delajo nemir ob srbski meji. Turška vlada pa jim gleda skozi prste, da se jim ne zameri, ker jih bode potrebovala zoper Macedonce, ako se bodo ti začeli puntati. Tudi je izpustila iz ječe njihovega glavarja Muleka Zeki-ja.

Za poduk in kratek čas.

Madjari in njih navali na slov. Štajar.

(Zgodovinski spominki; piše M. Slekovec.)

(Dalje.)

Pozneje so dali sosedni Madjari precej časa mir. Da bi pa se Slovenci zopet prepričali, da v srcih Madjarov še ni ugasnila stara divjost in da jim torej nikakor ni zaupati, za to so imeli dovolj prilike v burnem letu 1848.

Komaj se je bil hrvaški ban Jelačić napotil, krotit nemirnih Dunajčanov, začeli so oholi Madjari, od nekdanj prijatelji krvavih ustaj, tiščati proti hrvaško - slovenski meji ter so zasedli Medjimurje. Polkovnik Perczel je zbral ondi do 5000 madjarskih ustajnikov. Trdil je sicer, da

se Štajarcem ni treba ničesar bati, a kdo bi zaupal ogerskemu lisjaku? Zato je general Nugent med Ptujem in Ormožem zbral okoli 10.000 cesarskih vojakov in vse vasi med imenovanimi mestoma so bile prenapolnjene z vojaki; vsak kmet je imel pod streho nad 20 mož. Perczeljeve prednje straže so krožile tik štajarske meje, pol ure nižje Središča. Meseca septembra t. l. so zagledali nekateri središki delavci na polju ogerske konjike onkraj meje in mahoma se je raznesel po Središču glas: »Madjar pride!« Prestrašeno ljudstvo ni vedelo, kam bi zbežalo in kje kaj poskrilo. Platno, blazine in druge reči so zavlekli v pivnice, še celó zvonik središke kapele so natlačili z raznovrstnim blagom. Ženske, že od narave bolj boječe, so z otroki pobegnile v vinograde, le možje so ostali doma. Središka narodna straža, »nacionalgarda« pod »generalom« Karničnikom, takratnim učiteljem, se je s puškami na ramah iz »Stiperišča« plaho ozirala proti »Lipju«, pride li že Madjar, da še o pravem času poskrrije puške in odnese pete.

Mine september, tudi oktober gre h koncu, a Madjara še ni. Žene se vrnejo z otroki iz vinogradov. Vse, kar je bilo skritega in zakopanega, pride zopet na svetlo in tudi »nacionalgarda« diha prosteje ter se druži z vojaki, ki so prišli stražit Središča.

Se bolj je Središčane pomirilo pismo, katero jim je bil Perczel dne 26. oktobra t. l. iz Čakovca poslal. Podamo ga tukaj z vsemi napakami doslovno. Glasi se tako-le:

„An Eine löbliche Czivil Behörde zu Polstrau.

Ich erhielt so eben die Nachricht, dass durch böswillige Verläumdungen die Bewohner Steiermarks durch die meinem bis zur Drau siegreich vorgedrungenen Armeekorps unterschobene Absicht beunruhigt und zu einer feindseligen Stimmung angereizt werden, nach welcher dieses Armeekorps die Gränze Steiermarks zu überschreiten hätte. Zur Verhütung weiterer Missverständnisse fühle ich mich verpflichtet, die bestimmte Erklärung Einer löblichen Behörde hiermit aufzugeben, dass die unter mein Komando stehende ungar. Arme weder die Bestimmung noch die Absicht habe, ein Land und Volk mit einer Invasion zu überziehen, mit welchen Ungarn immer und insbesondere in den letzten Zeiten im besten Einvernehmen stand. Im Gegentheil nahm ich den Antrag zur Herstellung der kommerziellen Verbindung und des einer guten Nachbarschaft geziemenden unbeschränkten Verkehres, welcher vom Seite des Komandanten der steiermärkischen Arme den 23ten d. M. gestellt wurde, mit grösster Bereitwilligkeit an und gab meinen Entschluss darüber zur Kenntniss des obgenannten Komandos.

Auf Morgen den 27. d. M. soll darüber beiderseits ein definitiver Beschluss erfolgen, wo ich die nöthige Behörde und überhaupt die braven Bewohner Steiermarks im Voraus versichern kann, dass meinerseits zur friedlichen Beilegung und ihr Vatterland herrnlos zerstörende Wirren, so wie insbesondere, der zwischen Ungarn und Steiermark obwaltenden momentanen Spannung die aufrichtigste Mitwirkung verschenkt werden wird.

Ich ersuche eine löbliche Behörde bis zur Beruhigung und Herstellung der alten Freundschaft den Bewohnern Steiermarks zur Kunde zu bringen und im allgemeinen versichert zu sein, dass Ungarn, wenn es sich auch stark und berufen fühlt, seine Freiheit bis zum letzten Blutstropfen zu vertheidigen, doch nie den Frevel begehen wird, ohne dazu gezwungen oder aufgefordert zu sein, die Gränze eines Nachbarvolkes zu überschreiten.

Diesen Entschluss wird Ungarn sogar dem nachmals den beiden Ländern so viel Unheil bringenden Kaiser und Königthum in übersehbares Unglück stürzenden, entböhrenden Kroatiens festhalten und nur im äussersten Nothfalle oder aprovakatem Nothfalle der Mehrheit der echt patriotisch oder liebevoll gesinnten Bewohner des Schwesterlandes davon abgehen.

Ich und meine Arme werden strenge dem Befehle Gottes nachkommen und Niemanden Etwas zufügen, was ich nicht will oder meinem geliebten Vaterland zufügen soll.

Perczell m. p., Obrist etc.“

(Konec prih.)

Smešnica. Učitelj vpraša v šoli: »Janezek, kdo ti je pomagal pri domači nalogi?« — Janezek: »Nihče, gospod učitelj!« — »Janezek, bodi pošten, pa povej odkritosrčno, kdo ti je pomagal, morda tvoj starejši brat?« — Janezek reče: »Ne, ampak brat je celo nalogo sam napravil.«

Razne stvari.

Domače. (Železnica Velenje - Spodnji Dravograd.) G. poslanec Fr. Robič je v proračunskem odseku državnega zbora priporočal železniškemu ministru, naj se vendar hitro zgradi ta železniška proga; saj se je že leta 1894. zagotovila.

(Mariborska gimnazija.) V prvem razredu slovenske paralelke je 73 učencev. Zaradi tega je deželni šolski svet dovolil, da se ta razred razdeli v dve vsoporednici, kar pa se bržčas zgodi še le ob novem letu.

(Pekre vendar zmagale!) Upravno sodišče na Dunaju je dne 27. nov. razpravljalo o znani pritožbi občine Pekre pri Mariboru zoper naročilo naučnega ministerstva, da mora ustanoviti nemško šolo. Pritožba občine se je sicer odbila, toda ker se je ugodilo pritožbi v Lembah vsolanih občin, se ta povsem nepotrebna šola ne ustanovi.

(Na ptujskem kolodvoru) napravi južna železnica verando ali velik kap, kakor je n. pr. v Mariboru, Celju ali na Pragarskem. Res potrebno, kajti ptujski kolodvor je dozdej bil zelo zanemarjen, dasi ondi čaka vedno obilno popotnikov.

(Osebne vesti.) Ptujski prošt, preč. gosp. J. Herzič, in prošt v Spod. Dravogradu, vlč. g. A. Vakovník, sta nedavno nevarno zbolela. Hvala Bogu, te dni se jima je zdravje močno na bolje obrnilo. — Kontrolor v slovenjgraški davkariji, g. Mihelj, priljubljen mož, je zaradi bolezni na živceih dobil dopust za več mesecev in šel v Gorico zdravja si iskat.

(Umrli) je dne 2. dec. ob 11. uri večer pri Sv. Marjeti ob Pesnici g. Janez Fras, nadučitelj v pokoju in naš zvest naročnik. Pogreb bode v soboto ob 10. uri. Naj v miru počiva!

(Misijska) v cerkvi sv. Alojzija v Mariboru, ki sta ga vodila od dne 8. do 15. nov. čč. oo. jezuita Fr. Doljak in J. Vrhovec, se je udeležilo mnogo priprostih Slovencev mariborskih. Da pridig zjutraj in zvečer niso poslušali zastoj, kaže lepo število obhajancev, okoli 1500. Ob sklepu misijskega so podelili papežev blagoslov preč. g. stolni dekan L. Herg. Bog plati čč. misijonarjema!

(Pred štiristo leti) t. j. leta 1496. so Štajarci cesarju Maksimilijanu plačali 38tisoč srebrnih gld. zato, da je dal izgnate vse žide iz dežele. Da se danes pri nas smejo špiriti Judje, to so jim dovolili nemški liberalci, ki ono svoto še vedno dolžujejo naši deželi.

(Iz domače zgodovine.) Pred 400letji, to je leta 1496., so ustanovili na Štajarskem urbarije in stanske davčne katastre.

(Bela žena.) Na Martinovo je v Konjicah umrl deželnosodni svetovalec, g. okrajni zdravnik Leopold Ledinek. — Dne 29. novembra pa je preminol konjiški graščinski oskrbnik, g. Martin Gril. — Danes, t. j. 3. dec. umrla je pri Št. Ilju v Slov. gor. mati tamošnjega župnika, M. Kelemina. Pogreb bode v soboto. Blaga žena naj v miru počiva!

(Gledé Raiffeisenovih posojilnic.) Prosim, da se v prih. listu prekličje, kolikor se mene tiče, vest v štv. 48. Vašega cenjenega lista (dopis iz »Slov. goric«): »... Raiffeisenovih ... obrazcev v obeh jezikih, katerih še dozdej nimamo!« — Kot dokaz Vam v prilogi pošiljam Raiffeisenove tiskovine iz zaloge deželnega odbora in sicer »Dolžno pismo«, »Vložna knjižica«, ter »Opravični deleži«, »Pravila« in »Posojilo«, skupaj vse na lepem treznem papirju. Pripravljaja se tudi obširna knjiga »Navod«. F. S. Šegula.

(Iz šole.) Gospoda nadučitelja Tribnik v Zrečah in pa Seidler v Konjicah sta posebno dobro napisala naloge, o katerih se je obravnavalo letos pri uradnem zborovanju učiteljskem. Za veliko pridnost jima je

okrajnošolski svet konjiški v svoji zadnji seji izrekel pohvalno priznanje. — Gosp. Franc Nechutný postal je učitelj na nemški šoli v Konjicah, gdč. Josipina Koderman je prišla za učiteljico v Tepino, gdč. Matilda Vidmajer pa v Čadramlje. — Nadučitelj v Špitaliču postal je g. Rupnik, dozdej učitelj v Žitovljah; pri Sv. Juriju ob juž. žel. sta službó učiteljstva dobila gg. Čulek in Recelj.

(Krajnoubožni svet.) To je nova naredba po našej deželi. Ti »sveti« bodo znanprej od dné 1. januarija 1897 po občinah imeli skrb za ubožee. Udje krajnoubožnih svetov bodo: občinski predstojnik, župnik ali njegov namestovalec, ubožni oče, občinski ali okrožni zdravnik, potem nekoliko od občinskega odbora izvoljenih občanov.

(Pregled obč. računov.) Dne 5. do 8. novembra je bil v občini Sv. Jurij v Slov. gor. strašen vihar; prišel je namreč od deželnega odbora iz Gradca neki gospod, katerega, kakor se pripoveduje, obč. predstojnik ni ravno z veseljem sprejel. Pregledal je namreč vse račune, ki so tu in tam pomanjkljivi.

(«Gloria in excelsis Deo».) je naslov novemu delu g. Ign. Hladnika, v katerem nam podaje tri lepe božične napeve za solospeve, mešani zbor in orglje, in pa »Offertorije« za Sv. Dan, praznik Sv. Štefana, Novo leto in sv. Tri kralje. Ti napevi in »Offertoriji« so jako melodijozni, cerkve dostojni in za pevce ne težavni, zato je jih vsem cerkvenim zborom zelo priporočamo.

(Slatinski obč. zastop) je sklenil, znanprej le slovenski uradovati ter je imenoval za častne občane čč. gg. A. Fröhlicha, nadžupnika pri Sv. Križu na Slatini, M. Ulčnika, kaplana v Grižah, in J. Cerjaka, kaplana v Rogatcu.

(Poslopje za mariborsko okrožno sodišče) se bode bržčas začelo zidati na spomlad. Stalo bode 400tisoč gold. Občina mestna dá za to 100tisoč gold. in stavbeni prostor.

(Duhovniške spremembe.) Umrli je dne 28. nov. č. g. Matija Strnad, župnik v Rečici, v 62. letu svoje dōbe. Naj v miru počiva! — Župnijo Pernice je dobil ondotni č. g. provizor Matej Trtinek. — Provizorji so postali čč. gg. kaplani: Val. Mikuš v Št. Juriju ob južni žel., Štef. Pivec v Rečici in Janez Zadavec s Prihove pri Sv. Jerneju pri Konjicah. — Župnija Št. Jurij ob južni žel. je razpisana do dne 6. jan. in Rečica do dne 11. jan.

Društvene. (Dijaški kuhinji) v Mariboru so darovali milostni knezoškoč Mihael 20 fl., za kateri velikodušni dar jih odbor najspodobnejše zahvaljuje, nadalje č. g. Fr. Hrastelj, župnik v Ribnici, 5 fl. in č. g. Rudolf Janežič, kaplan v Št. Ilju v Slov. gor., 2 fl. Večerna družba pri g. Seršenu v Ljutomeru 5 fl.

(Družbe sv. Cirila in Metoda) užigalice so izšle. Zaklopnicam narodnih barv je napis: Užigalice »Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani«. Blago je izborna, cene pa iste, kakor drugim užigalicam. Zaloga je samo v trgovini Iv. Perdan-a v Ljubljani. Ob enem so p. n. občinstvu na razpolago svinčniki naslovljeni: Svinčnik »Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani«. Narejeni so v raznih barvah in po raznih cenah iz najboljšega materijala. Zaloga je le pri Jos. Petrič-u, trgovcu v Ljubljani, Kolodvorske ulice. Rojaki! Kupujte in zahtevajte samo takih domačih užigalic in svinčnikov!

(V Čadramu) bo za društvenike »Sloge« in druge poslušalce drugo adventno nedeljo, dne 6. dec. po večernicah v šoli zopet o umni živinoreji poduk imel g. učitelj in živinozdravnik Martin Jelovsek, ki veliko poslušalcev pričakuje.

(Odbor akad. tehn. društva »Triglav«) v Gradcu je tako-le sestavljen: predsednik stud. iur. Mat. Senčar; podpredsednik stud. iur. Martin Spindler; tajnik

stud. med. Živko Lapajne; blagajnik stud. iur. Slavko Krmavnar; knjižničar stud. phil. Ivan Arnejc; gospodar stud. med. Gvido Pregl; odborni namestnik stud. med. Edvard Bretl.

Iz drugih krajev. († Ivan Navratil,) uradnik pri najvišjem sodišču na Dunaju in jeden najstarejših naših prvoboriteljev in odličnih pisateljev, je dne 28. novembra v 72. letu svoje starosti umrl. Naj v miru počiva!

(Zaupni shod) avstrijske katol. duhovščine se je na Dunaju vršil dne 25. novembra. Došlo je do 200 odposlancev rimsko- in grško-katoliških. Posvetovali so se o zvišanju duhovniške plače in v ta namen izvolili odbor dvanajstih udov, med katerimi je tudi Slovenec župnik Grča z Goriškega.

(Vihar v Trstu.) Pred tednom je burja razburkala morje tako strašansko, da je naredilo mnogo škode. Več ladij je bilo močno poškodovanih. Tudi na suhem je divjala hudo in povzročila več raznih nezgod.

(Koliko je Slovanov?) Po najnovejših nemških podatkih šteje vsa Evropa 368,000.000 prebivalcev. Slovanov je: 109,495.000; in sicer 75,000.000 Rusov; 12,600.000 Poljakov, 7,700.000 Čehov, 9,695.000 Srbohrvatov, 3,300.000 Bolgarov in 1,200.000 Slovencev.

(Priporočba.) Zavarovanje vseh vrst pri »Unio catholica«. Pošteni, delavni zastopniki na deželi se iščejo. Več pove radovoljno glavni zastop v Gradcu, Radetzkygasse št. 1.

Listič uredništva. Č. g. M. Šk. v Št. Janu: Izjavljamo, da nam onih vrstic o obč. volitvah v Otiškem vrhu niste Vi poslali. — G. J. K—č. v Zr.: Leta starih stvari ne moremo objaviti; torej brez zamere! G. A. V—j: Istotako, ker je cele štiri mesece nepozno. — Spis Leb-K. v Armeniji priobčimo o prvi priložnosti.

Loterijne številke.

Gradec 28. novembra 1896: 12, 57, 65, 73, 34
Dunaj » » » 60, 4, 66, 41, 59

Vsega zdravilstva ¹⁻²

Dr. Bela Stuhec,

opérateur c. kr. vseučeliščne klinike za porodništvo in ženske bolezni v Gradcu, praktični in zobni zdravnik ordinuje v Ptuju, Florijanske ulice št. 1., I. nadstropje.

Ivan Cesar,

akademični podobar, pozlatar in izdelovatelj oltarjev.

Priporoča se preč. duhovščini in in slavnemu občinstvu za nadaljna naročila in vsa v te stroke spadajoča dela, ter zagotavlja po pogoju točno in vestno delo.

Ivan Cesar
v Mozirju.

3-3

Petnajsto

štiriletnih cepljenih sadnih drevesc ima na prodaj **Aleksander Grabar**, posestnik v Krčevini pri Vurbergu. Oglasila naj se pošiljajo njemu. 2-3

KONJAK,

prežgan iz vina lastnega pridelka, priznan kot najboljši, čudovito učinkajoče in bolečine olajšujoče sredstvo proti protinu, po udih in skrnini. Steklenica velja 1 gld. 20 kr.

Stari konjak, izvrstno zdravilo za želodčne bolezni in proti onemoglosti; steklenica 1 gld. 50 kr.

Razpošilja se po pošti. Kdor vzame štiri steklenice, pošljejo se mu franko.

Benedikt Hertl, lastitelj grajščine Golič pri Konjicah (Gonobiz) na Štajerskem.

Zaloga: Gradec: J. Eichler, lekarnar; Alb. Müller, drogist.

Maribor: Al. Quandest, Gospoška ulica. 28

Žganjarija

R. Wieserja v Hoči pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na Štajerskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za boleznike in okrevalce, kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 41

Avstrijsko

podjetje daje postranski zaslužek. — Vprašanja pod „Zukunftsvorsorge“ Gradec, poste restante. 11

Pristni brinjevec

iz štajarskih jagod razpošilja franko na vsako avstrijsko pošto 4 litre za 5 gld. 50 kr. **Franc Goričar**, pošta Rečica (Rietzdorf a. d. Pack.) 5-5

J. Pserhofer-jeva lekarna „Zum goldenen Reichsapfel“

Dunaj, I., Singerstrasse Nr. 15.

J. Pserhofer-jeve teločistilne kroglice,

staroznano, lahko teločistilno domače sredstvo. Te kroglice so tiste, ki so že več desetletij znane pod imenom „J. Pserhofer-jeve kričistične kroglice“ in se jedino pristne izdelujejo v lekarni „zum goldenen Reichsapfel“, Dunaj, I., Singerstrasse 15.

Teh kroglic stane: **Jedna škatljica s 15 kroglicami 21 kr., jeden zavitek šestih škatljic 1 gld. 5 kr.,** — Ako se denar naprej pošlje, stane s prosto pošiljativjo vred: 1 zavitek kroglic 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 4 zavitki 4 gld. 40 kr., 5 zavitkov 5 gld. 20 kr., 10 zavitkov 9 gld. 20 kr. (Manj, kakor eden zavitek se ne pošilja.)

Prosimo, da se izrečno zahteva **„J. Pserhofer-jeve teločistilne kroglice“** in paziti je, da

ima pokrov vsake škatljice isti podpis **J. Pserhofer** in sicer v rdečih pismenih, kateri je videti na navodilu za porabo.

Balzam za ozeblino J. Pserhoferja. 1 posodica 40 kr., prosto poštnine 65 kr.
Trpotčev sok, proti razlizenju, ena steklenica 50 kr.

Balzam za golšo, 1 steklenica 40 kr., poštnine prosto 65 kr.

Stolovi Kola-izdelki izvrstnih krepčal za želodec in živce. 1 liter Kola-vina

ali eliksirja 3 gld., $\frac{1}{2}$ litra 1 gld. 60 kr., $\frac{1}{4}$ litra 85 kr.

Britka želodčna tinktura, (nekdanj življenska esenca imenovana.) Rahlo mečilo, ki budi in krepča želodec pri slabem prebavanju. 1 steklenica 22 kr., dvanajstero 2 gld.

Balzam za rane, 1 steklenica 50 kr.

Tanokininska pomada J. Pserhofer-ja, pospešuje izvrstno rast las, 1 škatl. 2 gld. **Zdravilni obliž za rane bivšega prof. Stuedela**, 1 posodica 50 kr., poštnine prosto 75 kr.

Univerzalna čistilna sol A. W. Bulricha, domače sredstvo proti slabi prebavi. 1 zavitek 1 gld.

Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še vse druge domače in vnanje farmacevtske specialitete, naznanjene v avstrijskih časopisih, in ako niso v zalogi, se na zahtevanje na tanko in najceneje naročajo.

Razpošiljanja po pošti se točno odpravljajo proti gotovini, večja naročila proti povzetju. 1—6

Če se denar naprej pošlje (najboljše po poštni nakaznici), stane poštnina dosti manj, kakor po povzetju.

Mizar

Josip Kregar v Mariboru.

Zaloga: gosposke ulice 25. | **Delavnica:** grajske ulice 38.

priporoča p. n. občinstvu svojo že od leta 1878 obstoječo zalogo v lastni delavnici izdelanega pohištva, kakor cele garniture za spalnice in obednice in dvorane iz ameriškega in domačega orehovega lesa, v naravni barvi, temno ali svetlo polirane v raznih slogih, po nizkih od nobene konkurence dosegljivih cenah.

Naročila po obrazcih in načrtih, sofe, žimnice itd. se izvršujejo dobro in po ceni. 11-12

Točno urejene, dalje časa preskušene

U R E

kupujejo se najbolje in najceneje v švicarski zalogi ur 2-3

Theodor Fehrenbach-a v Mariboru (Ferd. Dietinger-jev naslednik)

Gospodarska ulica št. 26

Poprave od najpreprostejših do najtežjih se vestno, točno in ceno izvršujejo.

Realno pisarno enoletno jamstvo.

Veliko skladišče zlatin in srebrnin

(po c. kr. uradu preskušene in puncirane) kakor: verižice, prstani, broche, uhani, garniture, kravatte igle, zapestnice itd. itd. po najnižjih cenah.

Najnovejše v urah na nihala:

	od gld. naprej
8 dni tekoča nihalka	9.—
„ „ „ ki bije	12.—
„ „ „ 1/4 ure	24.—
Ure za gostilnice 8 dni tekoče	4.—
„ „ kuhinje	1.50
„ „ ki bijejo	3.—
Srebrne cilindre	6.—
„ ancre-remontoir-ure	8.—
„ ure za gospé	7.—
Zlate ure za gospé	14.—
„ „ „ gospode	24.—

Optični predmeti:

Naočniki	—50
Ščipavci	—80
Kukala (achromatiška)	3.50
„ za turiste	6.—
Daljnogledi	3.—
Plakomeri (aneroide)	2.—
Toplomeri (zdravn. maks.)	1.—
„ za sobe	—30
„ za na okna	—70
Vinske in moštne vage	—40

Okič-evo

tormentilsko milo iz Wörishofena

res izvrstno deluje. Po petdnevni rabi so se moje hudo razpokane roke čisto zacelile, ko sem popreje že dva meseca mazal in mazal, a ni čisto nič pomagalo. V moji družini se nobeno drugo milo za umivanje ne bo več rabilo.

Učitelj Albus iz Schramberga, Virtemberg.

Zaloge se bodo povsodi ustanovile. Ponudbe se naj pošiljajo na urednika Okič-a v Wörishofenu, na Bavarskem. 1-3

RAZGLAS.

Z ozirom na razpis volitve za trgovinsko in obrtniško zbornico Graško, dne 20. oktobra 1896, št. 30.090, uredila je c. kr. volilna komisija zapisnike vseh volilcev trgovinske in obrtniške zbornice Graške po sekcijah za kupčijo in za obrtnijo in jih je sestavila po volilnih razredih teh dveh sekcij.

Ti zapisniki ležé od 1. decembra do vštete 14. decembra t. l. vsakemu na ogled v Gradcu pri trgovinski in obrtniški zbornici in sicer obsegajoči vse volilne opravičence cele zbornice, in pri mestnem svétu v Gradcu in sicer obsegajoči volilce deželnega glavnega mesta, izven Gradca pa pri c. kr. davkarjih, in sicer obsegajoči volilce dotičnega davkarskega okraja o navadnih uradnih urah.

Reklamacije naj se dajo v zapisnik v Gradcu pri trgovinski in obrtniški zbornici, po deželi pa pri c. kr. davkarjih v teku zgoraj določenega časa.

Na reklamacije, ki se prijavijo po preteku tega časa, se ne bode oziralo.

Ko pridejo ti zapisniki nazaj in se rešijo reklamacije, poslala bo podpisana volilna komisija vsem, ki imajo volilno pravico, legitimacijo z volilnim listom po dostavljenem izkazu potom obrtniške oblasti I. instance po županstvih.

Dne 12. novembra 1896.

Od c. kr. volilne komisije za dopolnilne volitve v trgovinsko in obrtniško zbornico Graško.

Predsednik:

Dr. Karol Russ, s. r.
c. kr. namest. svetovalec.

Tajnik:

Dr. Rudolf Kamenitzky, s. r.

Podpisani obveščam potrjim srcem vse sorodnike, prijatelje in znance o smrti svojega preljubljenega brata, gospoda

Antona Schmidinger-ja,

bivšega nadučitelja v Zdolah,

ki je po dolgotrajni, mučni boleznii, dne 27. t. m. v 43. letu svoje starosti v Laškem trgu, spreviden s sv. zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspal; bodi mu blag spomin!

V Kamniku na Kranjskem, 28. listopada 1896.

Dr. Karol Schmidinger,

c. kr. notar.

Čislane hišne gospodinje!

Kupujte samo

8-11

pravo Ölzevo kavo.

Zakaj?

Zato, ker po nji dobi kava prijetno dišavo in lepo zlatorujavo barvo; zato, ker je po preiskavi cesarskega svetnika gosp. dra. Englinga iz najboljih surovin skrbljivo narejena. — Zato, ker je izdatna. — Zato, ker je ta kava prijetna in užitna hrana.

Da se pri kupovanju ne motite, pogledajte vselej točno na ime

bratje Ölz.

— Na prodaj je v vseh boljših štacunih. —